**Europa-Parlamentet**
2024-2029

**VEDTAGNE TEKSTER**

# P10_TA(2026)0120

## Betydningen af voldtægtslovgivning i EU baseret på samtykke

### Europa-Parlamentets beslutning af 28. april 2026 om betydningen af voldtægtslovgivning i EU baseret på samtykke (2025/2040(INI))

*Europa-Parlamentet*,

– der henviser til artikel 2 og artikel 3, stk. 2 og 3, i traktaten om Den Europæiske Union, til artikel 8, 10 og 19 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og til artikel 83, stk. 1, og artikel 82, stk. 2, i TEUF, som omhandler gensidig anerkendelse af domme og politisamarbejde og retligt samarbejde,

– der henviser til artikel 83, stk. 1, i TEUF, som giver Parlamentet og Rådet mulighed for at fastsætte minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på områder med kriminalitet af særlig grov karakter med en grænseoverskridende dimension, herunder kønsbaseret vold,

– der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21, der forbyder forskelsbehandling, artikel 45, der fastsætter retten til fri bevægelighed, og artikel 47, der fastsætter retten til en retfærdig rettergang,

– der henviser til Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen), som EU ratificerede i 2023, særlig artikel 36 heri, hvor der kræves kriminalisering af seksuelle handlinger uden samtykke, og til landeovervågningsrapporterne fra ekspertgruppen for indsatsen mod vold mod kvinder og vold i hjemmet,

– der henviser til artikel 21 og artikel 3 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og til artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union, som fastsætter ligestilling mellem kønnene som en af Unionens kerneværdier, der skal integreres i alle politikker og programmer,

– der henviser til den anden generelle rapport om aktiviteterne i ekspertgruppen om indsatsen mod vold mod kvinder og vold i hjemmet, der blev offentliggjort i april 2021,

– der henviser til henstilling Rec (2002)5 af 30. april 2002 fra Europarådets Ministerkomités om beskyttelse af kvinder mod vold, hvori Europarådets medlemsstater indtrængende opfordres til at straffe enhver seksuel handling begået mod personer, der ikke har givet deres samtykke, selv om de ikke viser tegn på modstand,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1385 af 14. maj 2024 om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/29/EU af 25. oktober 2012 om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA[2] (direktivet om ofres rettigheder), som udgør en ramme for offercentreret retfærdighed, herunder tilfælde af seksuel vold,

– der henviser til Kommissionens forslag af 6. februar 2024 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bekæmpelse af seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse af børn og materiale med seksuelt misbrug af børn og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2004/68/RIA (COM(2024)0060), hvori der er en definition af en handling uden samtykke, og til Europa-Parlamentets holdning af 17. juni 2025 til dette forslag[3],

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 16. september 2021 med henstillinger til Kommissionen om at identificere kønsbaseret vold som et nyt kriminalitetsområde som omhandlet i artikel 83, stk. 1, i TEUF[4],

– der henviser til EU's strategi for ligestilling mellem kønnene 2020-2025, hvori der opfordres til øget beskyttelse mod kønsbaseret vold og til omfattende seksualundervisning, der øger bevidstheden om samtykke,

– der henviser til sin beslutning af 15. februar 2023 om forslag til Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions indgåelse af

---

1 EUT L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.
2 EUT L 315 af 14.11.2012, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj.
3 Vedtagne tekster, P10_TA(2025)0116.
4 EUT C 117 af 11.3.2022, s. 88.

Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet[5],

– der henviser til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Menneskerettighedsdomstolen) dom af 4. december 2003 i sagen M.C. mod Bulgarien (klage nr. 39272/98), hvori Menneskerettighedsdomstolen fastslog, at stater har en positiv forpligtelse til at vedtage strafferetlige bestemmelser for effektivt at efterforske og straffe voldtægt, præciserede, at krav om bevis for fysisk modstand risikerer at efterlade visse typer voldtægt ustraffet, og fastslog, at artikel 3 og 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK) kræver straf og effektiv retsforfølgning af enhver seksuel handling uden samtykke, herunder hvor der ikke forekommer fysisk modstand,

– der henviser til Menneskerettighedsdomstolens dom af 27. maj 2021 i sagen J.L. mod Italien (klage nr. 5671/16), hvori det blev fastslået, at brug af stereotyper og offerbebrejdelse i voldtægtssager er en krænkelse af retten til respekt for privatlivet i henhold til artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention,

– der henviser til Yogyakartaprincipperne, som blev vedtaget i november 2006, og Yogyakartaprincipperne plus 10, som blev vedtaget i november 2017,

– der henviser til de undersøgelser og rapporter, der er udarbejdet af EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) og Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE), såsom undersøgelsen fra 2014 om vold mod kvinder og navnlig undersøgelsen fra 2024 om kønsbaseret vold i EU, ifølge hvilken 17,2 % af kvinderne i EU's medlemsstater har været udsat for seksuel vold[6], og rapporten fra 2024 om LGBTIQ+-personer i Europa,

– der henviser til FRA's rapport af 10. juni 2025 med titlen "Rapporten om Grundlæggende Rettigheder – 2025", navnlig til FRA's udtalelse 2 om effektiv beskyttelse af voldsramte kvinder[7],

– der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder og den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder,

---

5 EUT C 283 af 11.8.2023, s. 149.

6 FRA, EIGE og Eurostat (2024), "*EU gender-based violence survey – Key results*: *Experiences of women in the EU-27* (EU's kønsbaserede voldsundersøgelse, Erfaringer blandt kvinder i EU's 27 medlemsstater), Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2024, s. 14.

7 Rapporten om Grundlæggende Rettigheder – 2025, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2025, s. 77.

– der henviser til FN’s erklæring af 15. september 1995 med titlen "Beijing Declaration and Platform for Action" (Beijingerklæringen og handlingsprogrammet) og resultaterne af revisionskonferencerne herom,

– der henviser til FN's konvention fra 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder og til den generelle henstilling nr. 35 (2017) fra FN's Komité for Afskaffelse af Diskrimination mod Kvinder af 26. juli 2017 om kønsbaseret vold mod kvinder,

– der henviser til FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling, princippet om, at "ingen må lades i stikken", som er nedfældet heri, og navnlig til målene for bæredygtig udvikling nr. 3, 4, 5, 10 og 16,

– der henviser til meddelelse nr. 34/2011 af 21. februar 2014 fra FN's Komité for Afskaffelse af Diskrimination mod Kvinder, hvori staterne indtrængende opfordres til at revidere voldtægtslovgivningen ved at afskaffe krav om magtanvendelse eller bevis for penetrering og sætte fravær af samtykke i centrum for lovovertrædelsen,

– der henviser til Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol, og særlig til artikel 7, stk. 1, litra g), hvori voldtægt og andre former for seksuel vold anerkendes som forbrydelser mod menneskeheden, når de begås som led i et udbredt eller systematisk angreb rettet mod civilbefolkning,

– der henviser til rapporten af 19. april 2021 fra den særlige rapportør om vold mod kvinder, dens årsager og konsekvenser med titlen "Rape as a grave, systematic and widered human rights violation, a crime and a manifestation of gender-based violence against women and girls, and its prevention" (Voldtægt som en alvorlig, systematisk og udbredt krænkelse af menneskerettighederne, en forbrydelse og et udtryk for kønsbaseret vold mod kvinder og piger og forebyggelse heraf), som blev forelagt på den 47. samling i FN's Menneskerettighedsråd, samt til den ledsagende ramme for lovgivning om voldtægt,

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til de fælles drøftelser i Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling, jf. forretningsordenens artikel 59,

– der henviser til betænkning fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A10-0047/2026),

A. der henviser til, at seksuelle voldshandlinger er strafbare i henhold til den internationale menneskerettighedslovgivning i både krigs- og

fredstid; der henviser til, at voldtægt inden for rammerne af både humanitær folkeret og international strafferet klassificeres som en potentiel krigsforbrydelse, en forbrydelse mod menneskeheden eller en handling, der bidrager til folkedrab, forudsat at andre nødvendige elementer indgår i disse forbrydelser; der henviser til, at denne klassificering er formuleret i Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol (artikel 8) og Genèvekonventionerne fra 1949 og tillægsprotokollerne dertil; der henviser til, at den juridiske fortolkning af voldtægt som en krigsforbrydelse ifølge Den Internationale Straffedomstol omfatter manglende samtykke som et afgørende element;

B. der henviser til, at definitioner baseret på magtanvendelse som det primære element i forbrydelsen ifølge Menneskerettighedsdomstolen ikke i tilstrækkelig grad beskytter ofre for seksuel vold og bringer den effektive beskyttelse af den enkeltes seksuelle autonomi i fare;

C. der henviser til, at voldtægt er en krænkelse af en række menneskerettigheder, herunder retten til fysisk integritet, retten til autonomi og seksuel autonomi, retten til privatliv, retten til den højest opnåelige standard for fysisk og mental sundhed, kvinders ret til lighed for loven og retten til ikke at blive udsat for vold, forskelsbehandling, tortur og anden grusom eller umenneskelig behandling; der henviser til, at voldtægt også fratager offeret fuld udøvelse af en række andre menneskerettigheder, herunder retten til liv, værdighed, fysisk og mental integritet, retten til frihed og personlig sikkerhed, retten til lighed i familien og for loven uanset køn og kønsidentitet og retten til at leve frit uden bl.a. forskelsbehandling, tortur og anden mishandling;

D. der henviser til, at kønsbaseret vold fortsat er en af de mest udbredte og mindst anmeldte krænkelser af menneskerettighederne i Europa og kræver en europæisk reaktion; der henviser til, at den nuværende internationale lovramme for menneskerettigheder anerkender voldtægt som både en menneskerettighedskrænkelse og en form for kønsbaseret vold, der primært rammer kvinder og piger; der henviser til, at voldtægt er en af de mest udbredte og brutale former for kønsbaseret vold, som krænker den enkeltes fysiske, psykiske og seksuelle integritet og kropslige autonomi og har alvorlige og varige konsekvenser for ofrene;

E. der henviser til, at kønsbaseret vold i alvorlig grad begrænser kvinders og pigers deltagelse i det offentlige liv og deres adgang til domstolsprøvelse, uddannelse og økonomisk uafhængighed og derfor udgør en strukturel hindring for opnåelse af reel ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at ofre for voldtægt oplever alvorlige og langvarige konsekvenser, herunder sociale og økonomiske, bl.a. tab af job, økonomisk afhængighed, ustabile boligsituationer og mindre deltagelse i uddannelse eller på arbejdspladsen, hvilket forværrer virkningerne af vold og forstærker kønsskævheder;

F. der henviser til, at 17,2 % af kvinderne i EU ifølge FRA og EIGE har været udsat for seksuel vold, herunder voldtægt og andre uønskede seksuelle handlinger, og at 1 ud af 20 kvinder er blevet voldtaget med magtanvendelse siden det fyldte 15. år[8]; der henviser til, at vold mod LGBTIQ-personer ifølge FRA er steget i de seneste år, hvor transkvinder er uforholdsmæssigt meget udsat for fysisk og seksuel vold; der henviser til, at LGBTIQ+-personer også udsættes for seksuel vold på grund af deres køn, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika; der henviser til, at de årlige anslåede omkostninger ved kønsbaseret vold i EU er 366 mia. EUR;

G. der henviser til, at den grænseoverskridende dimension af voldtægt skaber et særligt behov for at bekæmpe voldtægt på et fælles grundlag i EU med henblik på at sikre en mere konsekvent beskyttelse og lige adgang til domstolsprøvelse for ofre i alle medlemsstater med en række nøgleelementer: behovet for at sikre et minimumsniveau af beskyttelse for alle kvinder i alle medlemsstater, behovet for at sikre et minimumsniveau af beskyttelse, når kvinder udøver deres ret til fri bevægelighed i hele Unionen, da manglen på en harmoniseret definition af voldtægt undergraver ofrenes retssikkerhed og adgang til domstolsprøvelse og dermed kan udgøre en hindring for den frie bevægelighed, og behovet for og forpligtelsen til at tilpasse EU-retten til internationale standarder såsom Istanbulkonventionen, som kræver kriminalisering af voldtægt på grundlag af manglende samtykke;

H. der henviser til, at det nuværende retlige landskab i EU fortsat er fragmenteret med forskellige retlige fortolkninger og divergerende definitioner af voldtægt, der ikke altid afspejler internationale menneskerettighedsstandarder eller Istanbulkonventionens krav vedrørende samtykke; der henviser til, at manglen på harmoniserede juridiske definitioner på tværs af medlemsstaterne undergraver ofres rettigheder, hindrer grænseoverskridende samarbejde og bidrager til straffrihed for gerningsmænd og manglende bevidsthed om, hvad der udgør seksuel vold; der henviser til, at flere medlemsstater stadig definerer voldtægt på grundlag af magtanvendelse eller trusler og dermed udelukker mange ofre fra retlig beskyttelse; der henviser til, at dette understreger det presserende behov for en EU-dækkende samtykkebaseret definition af voldtægt; der henviser til, at indførelsen af en fælles juridisk definition af voldtægt, der er baseret på manglende samtykke, vil bidrage til at forbedre politisamarbejdet og det retlige samarbejde og forbedre indsamlingen og sammenligneligheden af data om voldtægt i EU;

---

8 FRA og EIGE, Vold mod kvinder: en EU-undersøgelse – Oversigt over resultater, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2014, s. 20.

I. der henviser til, at alle medlemsstater har undertegnet Istanbulkonventionen, men at fem endnu ikke har ratificeret den[9]; der henviser til, at kun to af disse for nylig har reformeret deres lovgivning for at give samtykke en central rolle i definitionen af voldtægtsforbrydelser[10]; der henviser til, at 16 medlemsstater siden Istanbulkonventionens ikrafttræden har ændret deres lovgivning med henblik på at indarbejde eller tydeliggøre begrebet samtykke som et grundelement ved voldtægtsforbrydelse; der henviser til, at EU tiltrådte konventionen i 2023 på områder, der hører under dets enekompetence; der henviser til, at Istanbulkonventionens bestemmelse om en samtykkebaseret definition af voldtægt har været et vendepunkt for den juridiske reform og markerer et skift fra den traditionelle tilgang, hvor definitionen af voldtægt indebærer antagelsen om vold; der henviser til, at FRA i rapporten "Fundamental Rights Report 2025" udtaler, at EU-medlemsstater, der har ratificeret Istanbulkonventionen, bør kriminalisere seksuel vold baseret på anvendelse af samtykkebaserede definitioner af voldtægt og andre former for seksuel vold;

J. der henviser til, at Menneskerettighedsdomstolen har spillet en central rolle i udformningen af den moderne forståelse af voldtægt i henhold til menneskerettighedslovgivningen, navnlig gennem sin skelsættende dom fra 2003 i sagen M.C. mod Bulgarien, hvor den fastslog staternes positive forpligtelse til at vedtage strafferetlige bestemmelser for effektivt at efterforske og straffe voldtægt, fandt, at krav om bevis for fysisk modstand fra offeret risikerer at efterlade visse former for voldtægt ustraffet og undlader at beskytte seksuel autonomi som krævet i henhold til artikel 3 og 8 i EMRK, og fastslog, at disse artikler kræver straf og effektiv retsforfølgning af enhver seksuel handling uden samtykke, herunder i mangel af fysisk modstand; der henviser til, at i efterfølgende domme fra Menneskerettighedsdomstolen, bl.a. i sagen J.L. mod Italien (2021) og X mod Cypern (2025)[11], fordømtes brug af argumenter og stereotyper om offerbebrejdelse i retssager, og det blev fundet, at sådan praksis udgør en krænkelse af retten til respekt for privatlivet i henhold til EMRK's artikel 8 og fastholder fordomme og hindrer adgang til domstolsprøvelse for ofre for seksuel vold; der henviser til, at Menneskerettighedsdomstolen i sin dom i sagen H.W. mod Frankrig[12] fastslog, at enhver seksuel handling uden samtykke er en form for seksuel vold; der henviser til, at Menneskerettighedsdomstolens dom i sagen L. m.fl. mod Frankrig[13]

---

9 Bulgarien, Tjekkiet, Ungarn, Litauen og Slovakiet.

10 Bulgarien og Tjekkiet.

11 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 27. februar 2025, X mod Cypern, klage nr. 40733/22.

12 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 23. januar 2025, H.W. mod Frankrig, klage nr. 13805/21.

13 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 24. april 2025, L. m.fl. mod Frankrig, klage nr. 46949/21, 24989/22 og 39759/22.

fortolkede artikel 3 og 8 i EMRK således, at parterne i EMRK skal have strafferetlige systemer, der kan straffe seksuelle handlinger uden samtykke;

K. der henviser til, at det i FN's håndbog om lovgivning om vold mod kvinder fastslås, at lovgivningen skal indeholde bestemmelser om skærpende omstændigheder, herunder f.eks. den overlevendes alder, forholdet mellem den overlevende og gerningsmanden, brug af eller trussel om fysisk vold, tilstedeværelsen af flere gerningsmænd og alvorlige fysiske eller psykiske konsekvenser af angrebet på offeret; der henviser til, at det i håndbogen endvidere hedder, at lovgivningen specifikt bør kriminalisere seksuelle overgreb inden for et forhold (dvs. "voldtægt inden for ægteskabet") enten ved at fastsætte, at bestemmelserne om seksuelle overgreb finder anvendelse "uanset forholdets art" mellem gerningsmanden og klageren, eller ved at anføre, at "intet ægteskab eller andet forhold udgør et forsvar mod en anklage for seksuelle overgreb i henhold til lovgivningen";

L. der henviser til, at Europa-Parlamentet den 16. september 2021 vedtog en beslutning om at klarlægge kønsbaseret vold som et nyt kriminalitetsområde, som omhandlet i artikel 83, stk. 1, i TEUF; der henviser til, at denne beslutning opfordrede medlemsstaterne til at ændre definitionen af "voldtægt" i deres nationale lovgivning, således at den er baseret på manglende samtykke, og understregede, at kønsbaseret vold er en alvorlig krænkelse af menneskerettighederne og værdigheden, og at voldtægt er en form for kønsbaseret vold;

M. der henviser til, at artikel 83 i TEUF bør finde anvendelse som retsgrundlag for lovgivningsforslag vedrørende voldtægt, fordi voldtægt er en særligt alvorlig forbrydelse med en grænseoverskridende dimension og falder ind under kriminalitetsområdet "seksuel udnyttelse af kvinder og børn";

N. der henviser til, at udtrykket "seksuel udnyttelse" i artikel 83, stk. 1, i TEUF ikke er begrænset til menneskehandel alene, da en sådan snæver fortolkning uretmæssigt ville begrænse "menneskehandel og seksuel udnyttelse af kvinder og børn" til forbrydelser vedrørende menneskehandel; der henviser til, at ordlyden og den lovgivningsmæssige praksis, herunder direktivet om seksuelt misbrug af børn[14], viser, at "seksuel udnyttelse" dækker en bredere vifte af forbrydelser, herunder seksuelt misbrug; der henviser til, at seksuel udnyttelse almindeligvis sigter på uretmæssig brug af en

---

14 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/93/EU af 13. december 2011 om bekæmpelse af seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2004/68/RIA (EUT L 335 af 17.12.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj).

anden person til seksuel fordel, hvilket indebærer en sårbarhed hos offeret, som er central for voldtægtsforbrydelser;

O. der henviser til, at artikel 36 i Istanbulkonventionen forpligter til, at alle seksuelle handlinger uden samtykke kriminaliseres, og præciserer, at "samtykke skal gives frivilligt og være udtryk for den pågældendes frie vilje, bedømt ud fra omstændighederne ved den konkrete situation"; der henviser til, at dette princip er i overensstemmelse med Menneskerettighedsdomstolens afgørelser og med national retspraksis;

P. der henviser til, at samtykke er en frivillig aftale om at deltage i en bestemt seksuel aktivitet og kan trækkes tilbage når som helst;

Q. der henviser til, at mange medlemsstater[15] og en række andre europæiske lande[16] allerede har indført samtykkebaserede definitioner af voldtægt i deres straffelovgivning, hvilket har resulteret i mere retfærdig forebyggelse, anmeldelse og retsforfølgning af seksuel overgrebskriminalitet og har øget offentlighedens bevidsthed;

R. der henviser til, at Parlamentet i sin holdning til og bemyndigelse i relation til direktivet om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet gik stærkt ind for at medtage samtykkebaserede definitioner af voldtægt i teksten som i Kommissionens forslag; der henviser til, at Rådet beklageligvis var af den opfattelse, at kriminalisering af voldtægt ikke bør medtages i dette direktiv;

S. der henviser til, at Kommissionens forslag til direktiv om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet omfattede et forslag om at kriminalisere voldtægt på grundlag af anerkendelsen af, at "seksuel udnyttelse af kvinder" omfatter voldtægt; der henviser til, at denne fortolkning er i overensstemmelse med traktaternes forpligtelse til ligestilling mellem kvinder og mænd; der henviser til, at artikel 83, stk. 1, i TEUF derfor er et passende retsgrundlag for at fastsætte minimumsregler på EU-plan for definitionen af voldtægt;

T. der henviser til, at ofre for voldtægt ofte bliver spurgt om deres manglende modstand mod seksuelle overgreb, hvor gerningsmændene hævder, at den manglende modstand fra ofrenes side indikerer passiv enighed; der henviser til, at 70 % af ofrene for seksuel vold ifølge en svensk undersøgelse gav udtryk for betydelig tonisk immobilitet, også kendt som "fryserespons" ("lammet af skræk"); der henviser til, at en reaktion, der er kendt som "fryserespons" (eller tonisk immobilitet), snarere end aktiv fysisk modstand mod gerningsmanden, er den mest almindelige reaktion

---

15 Østrig, Belgien, Kroatien, Cypern, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Irland, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Polen, Portugal, Slovenien, Spanien og Sverige.

16 Island, Norge, Montenegro, Ukraine og Det Forenede Kongerige.

blandt ofre for voldtægt; der henviser til, at manglende modstand eller "fryserespons" er en almindelig ufrivillig reaktion og en overlevelsesrefleks over for en trussel, hvilket kan resultere i immobilitet (fastlåst kropsholdning, tab af muskelkraft, manglende evne til at udføre frivillige handlinger) og dissociation, hvor en persons bevidsthed afkobles fra ubehagelige og smertefulde oplevelser og følelser, som opstår i deres krop, og et tab af en følelse af handlekraft; der henviser til, at denne realitet ikke kan ignoreres for at sikre adgang til retfærdighed for ofre for voldtægt og for at fremme et juridisk og socialt miljø, hvor voldtægt ikke længere tolereres;

U. der henviser til, at faktorer såsom tvang, magt, trusler, økonomisk og psykologisk afhængighed, fysiske eller mentale tilstande – såsom tonisk immobilitet, frysning, overraskelse, en tilstand af frygt, intimidering, bevidstløshed, forgiftning, kemisk indgivelse, søvn, sygdom, legemsbeskadigelse, handicap eller andre tilstande eller en anden situation med særlig sårbarhed – eller strukturel og intersektionel forskelsbehandling kan skabe sårbarheder og farer og kan forhindre frit samtykke, hvilket er afgørende i voldtægtssager;

V. der henviser til, at traumer som følge af seksuelle overgreb kan påvirke hukommelsesfunktionen, hvilket fører til fragmenteret eller manglende hukommelse om, hvad der er foregået, og tidsforvrængning, hvilket gør det vanskeligt at huske, i hvilken rækkefølge noget fandt sted; der henviser til, at traumer som følge af voldtægt er forbundet med posttraumatisk stresssyndrom og andre alvorlige psykiske symptomer, herunder nedsat koncentration, angst, panikanfald, svær depression, flashbacks og mareridt;

W. der henviser til, at det forhold, at man henholder sig til væsentlige beviser for modstand, trusler eller vold, forstærker skadelige voldtægtsmyter og stereotyper om, hvordan ofre forventes at opføre sig, hvilket bidrager til sekundær viktimisering, især i tilfælde, hvor ofrene ikke overholder socialt konstruerede forventninger om traumer, modstand eller synlig skade; der henviser til, at sådan praksis bidrager til mistillid til retshåndhævelses- og retssystemerne, hvilket fører til et lavt antal anmeldelser blandt ofre og straffrihed for gerningsmænd;

X. der henviser til, at seksuel autonomi og fysisk integritet er ukrænkelige rettigheder, og at formålet med samtykkebaseret voldtægtslovgivning er at styrke beskyttelsen heraf; der henviser til, at overgangen til en samtykkebaseret model for voldtægtslovgivning er afgørende med hensyn til at anerkende, at seksuel autonomi og integritet kan krænkes selv i situationer, hvor der ikke forekommer fysisk vold, f.eks. hvor der er tale om tvangsdynamikker eller magtmisbrug;

Y. der henviser til, at formålet med vægtningen af seksuel autonomi er at fremme ligestilling mellem kønnene og navnlig opfyldelsen af kvinders og pigers rettigheder; der henviser til, at samtykkebaseret voldtægtslovgivning navnlig understreger kvinders ret til at træffe beslutninger om sig selv og deres egen krop;

Z. der henviser til, at samtykke bør være et centralt element i lovgivningen om voldtægt; der henviser til, at samtykkebaseret voldtægtslovgivning er nødvendigt for mere effektivt at omfatte situationer, hvor den seksuelle handling indledes så pludseligt, at offeret ikke har mulighed for at give udtryk for sin vilje eller at forsvare sig inden påbegyndelse af handlingen; der henviser til, at samtykkebaseret voldtægtslovgivning også er afgørende for bedre at kunne håndtere situationer, hvor offeret ikke er i stand til at modsætte sig handlingen på grund af frygt;

AA. der henviser til, at de fleste voldtægter ifølge beviser begås af bekendte eller partnere og finder sted indendørs, men at ofre i sådanne sager ofte mødes med mistænksomhed og manglende tiltro i retssystemet, især i jurisdiktioner, hvor der fortsat gælder forældede beviskrav, hvilket opretholder myterne om, at voldtægter typisk begås af fremmede på offentlige steder, og at ofrene fremprovokerer eller opdigter voldtægt; der henviser til, at sådanne myter forstærkes yderligere af utilstrækkelige medieportrætter, offentlig debat og manglende offentlig bevidsthed;

AB. der henviser til, at typisk accepterede myter om og holdninger til voldtægt og seksuelle overgreb skader definitionen af voldtægtsforbrydelsen og udgør yderligere trusler mod overlevende ofres velbefindende, villighed til at anmelde, beskyttelse mod sekundær viktimisering og forhindrer retsforfølgning og adgang til domstolsprøvelse; der henviser til, at disse accepterede holdninger og myter er en af de faktorer, der er med til at fastholde straffrihed ved voldtægt og udelukker udarbejdelse af behørig lovgivning;

AC. der henviser til, at omfanget af seksuel vold fortsat er stærkt undervurderet og nedtonet, fordi langt de fleste seksuelle forbrydelser ikke kommer for dagens lys; der henviser til, at mange anmeldte voldtægter aldrig bliver retsforfulgt, og at langt de fleste retsforfølgelser for voldtægt ikke ender med en domfældelse; der henviser til, at dette forværrer kvinders manglende tillid til systemet, fører til et lavt antal anmeldelser og fastholder en samfundsmæssig følelse af straffrihed, hvilket fører til normalisering af seksuel vold, herunder voldtægt; der henviser til, at udbredt straffrihed for voldtægt bidrager til det udbredte kompleks af overbevisninger og sociale normer, der tilskynder til mandlig seksuel aggression og støtter vold mod kvinder, hvilket skaber et miljø, hvor seksuel vold normaliseres og begrundes gennem vedvarende uligheder mellem kønnene og skadelige holdninger til køn og seksualitet; der henviser til, at det er uacceptabelt, at der ikke er nogen konsekvenser for

voldtægt uden fysisk vold; der henviser til, at en konsekvent retsforfølgning af alle former for voldtægt er afgørende for at opretholde offentlighedens tillid til retssystemerne og er afgørende for forebyggelse af seksuel vold; der henviser til, at samtykkebaseret voldtægtslovgivning er nødvendigt for både at afspejle og ændre holdningerne til seksuelle overgreb samt at øge bevidstheden i EU for dermed i sidste ende at mindske antallet af seksuelle overgreb; der henviser til, at samtykkebaseret lovgivning kan føre til et paradigmeskift i retning af behovet for at indhente samtykke snarere end blot mangel på tydelig modstand mod en seksuel handling;

AD. der henviser til, at det i den forklarende rapport til Istanbulkonventionen med hensyn til artikel 36, stk. 2, præciseres, at retsforfølgning af seksuel vold, herunder voldtægt, vil kræve en kontekstafhængig vurdering af beviserne fra sag til sag for at fastslå, om offeret frit har samtykket til den foretagne seksuelle handling. En sådan vurdering skal anerkende den brede vifte af adfærdsmæssige reaktioner på seksuel vold og voldtægt, som ofre udviser, og den må ikke baseres på antagelser om typisk adfærd i sådanne situationer. Det er lige så vigtigt at sikre, at fortolkninger af voldtægtslovgivning og retsforfølgning i voldtægtssager ikke påvirkes af kønsstereotyper og myter om mandlig og kvindelig seksualitet;

AE. der henviser til, at FN's Komité for Afskaffelse af Diskrimination mod Kvinder i sin meddelelse nr. 34/2011 indtrængende opfordrer staterne til at revidere voldtægtslovgivningen ved at fjerne kravene om magt eller bevis for indtrængen og sætte manglende samtykke i centrum for lovovertrædelsen, og i sin generelle henstilling nr. 35 (2017) opfordrer stater til at anerkende kønsbaseret vold som en form for forskelsbehandling og til at vedtage lovreformer, der sikrer afskaffelse af sådan vold, herunder ved at kriminalisere seksuelle handlinger uden samtykke og støtte adgang til domstolsprøvelse og tilbud for alle kvinder og piger, navnlig dem, der udsættes for intersektionelle former for forskelsbehandling;

AF. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene og ikke-forskelsbehandling er centrale værdier i EU, grundlæggende rettigheder, centrale principper i den europæiske søjle for sociale rettigheder og væsentlige forudsætninger for fremskridt; der henviser til, at forskelsbehandling på grund af biologisk køn og socialt køn og af andre grunde er forbudt i henhold til artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder;

AG. der henviser til, at intersektionalitet er et vigtigt vejledende princip, der er nedfældet i EU-retten; der henviser til, at kvinder oplever indbyrdes forbundne uligheder og forskelsbehandling, bl.a. på grund af race, etnisk eller social oprindelse, seksuel orientering, kønsidentitet og kønsudtryk, religion eller overbevisning og opholdsstatus eller handicap; der henviser til, at kønsbaseret seksuel vold er et af de vigtigste ligestillingsspørgsmål, og at der kun kan

gøres reelle fremskridt med hensyn til ligestilling mellem kønnene ved at gennemføre en intersektionel tilgang; der henviser til, at en intersektionel tilgang gør det muligt for os at tackle strukturelle barrierer for ligestilling mellem kønnene og indsamle dokumentation med henblik på at fastsætte benchmarks og fastlægge en kurs for strategiske og effektive politikker til bekæmpelse af systemisk forskelsbehandling, udstødelse og sociale uligheder;

AH. der henviser til, at samtykke i betragtning af den strukturelle karakter af ulighed mellem kønnene og kønsbaseret vold kan gives under tvang eller socialt pres, hvilket understreger behovet for en tilgang, der ikke blot omfatter individuel autonomi, men også social magtdynamik, kønsnormer og den ulige magtfordeling mellem mænd og kvinder;

AI. der henviser til, at kønsbaseret vold , herunder seksuel vold, er både en årsag til og en konsekvens af de strukturelle uligheder og magtskævheder, som er rodfæstet i kønsstereotyper og sociale normer; der henviser til, at bekæmpelse af sådan vold kræver, at disse normer udfordres, og at der gennemføres omfattende juridiske, sociale og uddannelsesmæssige reformer;

AJ. der henviser til, at dybt rodfæstede kønsstereotyper med hensyn til kvinders seksualitet og moral bidrager til det udbredte kompleks af overbevisninger og sociale normer, der tilskynder til mandlig seksuel aggression og støtter vold mod kvinder, hvilket skaber et miljø, hvor seksuel vold normaliseres og begrundes gennem vedvarende uligheder mellem kønnene og skadelige holdninger til køn og seksualitet; der henviser til, at dette resulterer i stigmatisering og forskelsbehandling af visse kvinder og andre personer på grund af deres overtrædelse af kønsspecifikke sociale og seksuelle normer eller deres manglende overensstemmelse med kønsroller;

AK. der henviser til, at voldtægt, herunder eventuelle elementer forud for forbrydelsen, f.eks. grooming og onlinesvindel, kan finde sted i sammenhænge på tværs af grænser; der henviser til, at vold mod kvinder og piger forekommer både online og offline, og at det omfatter teknologiformidlet seksuel vold, chikane, deling af intime billeder uden samtykke og kontrollerende tvang; der henviser til, at sådanne former for misbrug i uforholdsmæssig høj grad rammer kvinder og marginaliserede grupper, og at der fortsat ikke tages tilstrækkelig højde herfor i mange nationale lovgivningsrammer;

AL. der henviser til, at voldtægtsofre har brug for øjeblikkelig, tværfaglig, tilgængelig og omfattende lægebehandling, herunder klinisk håndtering af voldtægt og seksuel og reproduktiv sundhedspleje, som bl.a. omfatter nødprævention, profylakse efter eksponering, behandling for seksuelt overførte infektioner og adgang til sikker og lovlig abort, samt traumestøtte, og de skal endvidere have mulighed for langsigtet støtte, herunder psykologisk

rådgivning; der henviser til, at der i nogle medlemsstater ikke er adgang til visse nødvendige sundhedstilbud;

AM. der henviser til, at voldtægtskultur defineres som et strukturelt og udbredt system af holdninger, adfærd, værdier og sociale normer, der normaliserer og trivialiserer seksuel vold, undergraver samtykke, fastholder voldtægtsmyter og fremmer den samfundsmæssige normalisering af denne vold;

AN. der henviser til, at den høje forekomst af sekundær viktimisering viser, at ikke blot retssystemerne, men også forældede love, der ikke er baseret på samtykke, i høj grad ikke giver overlevende adgang til domstolsprøvelse[17], hvilket fremgår af de lave anmeldelsesprocenter blandt ofre, manglen på bistand i overensstemmelse med deres behov, adgangen til tilgængelige procedurer og de lave domfældelsesprocenter i voldtægtssager, hvilket fremhæver systematiske mangler i den måde, hvorpå de retshåndhævende myndigheder og retssystemerne behandler sager om voldtægt, hvilket igen resulterer i en udbredt samfundsmæssig følelse af straffrihed for voldtægtsforbrydelser og udgør en alvorlig forringelse af ligestillingen mellem kønnene;

AO. der henviser til, at der er tale om sekundær viktimisering, hvor ofrene påføres yderligere skade, der ikke er et direkte resultat af en voldtægtsforbrydelse, men som følge af institutioners eller personers behandling af dem; der henviser til, at sekundær viktimisering skyldes, at offeret gentagne gange har været udsat for gerningsmandens handlinger ved ufølsom behandling, f.eks. gentagne afhøringer om de samme forhold, ved offerbebrejdende holdninger, upassende sprogbrug eller ufølsomme kommentarer fremsat af dem, der kommer i kontakt med ofre, ved lægebehandling, ved retssager, herunder sagernes varighed, og andre institutionelle processer; der henviser til, at sekundær viktimisering undergraver ofres rettigheder og adgang til domstolsprøvelse, og at det fastholder deres traumer, herunder ved at forårsage posttraumatisk stresssyndrom, depression og angst, og dermed hindrer deres bedring;

AP. der henviser til, at den traumatiserende karakter af voldtægt og de langsigtede konsekvenser for ofrenes fysiske og psykologiske sundhed, sikkerhed, kropslige integritet, trivsel og sociale samvær kræver en koordineret køns- og traumesensitiv reaktion fra uddannet og specialiseret personale, navnlig hos de retshåndhævende myndigheder og i retsvæsenet for at behandle sager om voldtægt og

---

17 Europarådet, "Case of L. and Others v. France: Criminal-law system inadequate for the punishment of all non-consensual sexual acts, exposing rape victim to secondary victimisation" (sag L. m.fl. mod Frankrig: Strafferetssystem utilstrækkeligt til at straffe alle seksuelle handlinger uden samtykke og forårsager sekundær viktimisering af voldtægtsofre), nyhedsartikel, den 24. april 2025.

for at undgå sekundær viktimisering; der henviser til, at uddannelsen af jurister og retshåndhævende myndigheders personale fortsat er uensartet og utilstrækkelig i nogle medlemsstater; der henviser til, at en effektiv gennemførelse af definitioner af samtykkebaseret voldtægtslovgivning er fuldt ud afhængig af politibetjentes, anklageres og retsmyndigheders evne til at fortolke og anvende disse bestemmelser korrekt og dermed sikre, at der fortsat fokuseres på, at der mangler frit afgivet samtykke, og ikke på beviser for modstand eller fysisk vold; der henviser til, at det styrker skadelige stereotyper om voldtægt at pålægge ofre bevisbyrden for manglende samtykke;

AQ. der henviser til, at fyldestgørende samtykkebaseret seksual- og samlivsundervisning er afgørende for at mindske misinformation og myter om voldtægt og seksualitet ved at håndtere kønsnormer og forebygge alle former for kønsbaseret vold, herunder voldtægt; der henviser til, at det er afgørende for forebyggelsesindsatsen at inddrage mænd og drenge i at fremme ligestilling mellem kønnene, udfordre skadelige kønsstereotyper og usunde og skadelige modeller for maskulinitet og sætte spørgsmålstegn ved berettigelsesbaserede synspunkter om sex; der henviser til, at et skift til en samtykkebaseret kultur er afgørende for at sikre et miljø med gensidig respekt og sikkerhed baseret på sund social interaktion; der henviser til, at kønssensitiv, omfattende og alderssvarende seksual-, samtykke- og samlivsundervisning er et afgørende redskab til at forebygge voldtægt, seksuel vold og tackle de grundlæggende årsager;

AR. der henviser til, at mål nr. 5 for bæredygtig udvikling i FN's 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling opfordrer til at opnå ligestilling mellem kønnene og at styrke alle kvinder og pigers indflydelse, og at mål nr. 16 opfordrer til at fremme fredelige og inkluderende samfund, adgang til domstolsprøvelse samt effektive og ansvarlige institutioner;

AS. der henviser til FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og princippet om "ikke at lade nogen i stikken", og navnlig til verdensmål 3, 4, 5, 10 og 16, som opfordrer til afskaffelse af seksuel vold, opnåelse af kønsligestilling, adgang til domstolsprøvelse, inkluderende undervisning og respekt samt beskyttelse af alles fysiske og mentale integritet;

AT. der henviser til, at medlemsstaternes mangler ved håndteringen af strukturelle og normative faktorer, der resulterer i straffrihed for gerningsmænd, udfordres af demonstrationer, protester og civilsamfundsbevægelser såsom #MeToo-bevægelsen, der bryder tavsheden om voldtægt og har været drivkraften bag lovændringer i nogle medlemsstater; der henviser til, at sager, der har udløst omfattende protester, omfatter sagen om "Wolf Pack" i Spanien og sagen om Gisèle Pelicot i Frankrig, som fremhæver

utilstrækkeligheden af definitioner af voldtægt, der er baseret på magt og ikke centreret om samtykke;

1. opfordrer Kommissionen til straks at foreslå lovgivning om fastlæggelse af en EU-dækkende definition af voldtægt, der er baseret på kravet om frivilligt, informeret og samtykke, der kan trækkes tilbage, i overensstemmelse med artikel 36 i Istanbulkonventionen;

2. opfordrer de medlemsstater, der stadig bruger definitioner af voldtægt, der bygger på antagelsen om vold, til at indlede lovgivningsmæssige ændringer for at bringe definitionen i overensstemmelse med de seneste internationale standarder og yde den nødvendige og passende støtte og beskyttelse til ofre for og overlevende efter voldtægt;

3. glæder sig over, at et stigende antal medlemsstater har indført samtykkebaserede definitioner af seksuel vold i overensstemmelse med artikel 36 i Istanbulkonventionen, og opfordrer Kommissionen til at tilskynde de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det, til at ratificere Istanbulkonventionen;

4. gentager, at lovgivning til kriminalisering af voldtægt, der er baseret på manglende samtykke, er en international menneskerettighedsstandard, der er fastsat i Istanbulkonventionen; minder om medlemsstaternes forpligtelse til at opfylde internationale menneskerettighedsstandarder og opfordrer dem til at gå endnu længere for at beskytte og støtte overlevende og ofre for voldtægt og til at udrydde alle manifestationer af det fremherskende komplekse sæt af overbevisninger og sociale normer, der tilskynder til mandlig seksuel aggression og støtter vold mod kvinder, hvilket skaber et miljø, hvor seksuel vold normaliseres og retfærdiggøres gennem vedvarende uligheder mellem kønnene og skadelige holdninger til køn og seksualitet;

5. gentager, at lovgivning baseret på manglende samtykke er den eneste passende, omfattende, traumeinformerede og evidensbaserede ramme, der giver adgang til domstolsprøvelse for overlevende efter voldtægt; noterer sig, at lovgivning om voldtægt baseret på samtykke har positive resultater for overlevendes adgang til domstolsprøvelse, herunder højere antal anmeldelser og domfældelser, og giver bedre udsigter til overlevendes helbredelse og følelsesmæssige trivsel;

6. gentager sin opfordring til Kommissionen om på grundlag af artikel 83, stk. 1, tredje afsnit, i TEUF at fremsætte et forslag til Rådets afgørelse om at identificere kønsbaseret vold som et nyt kriminalitetsområde i EU for at sikre en fælles tilgang med henblik på effektivt at bekæmpe alle former for kønsbaseret vold, som er en

af de mest udbredte krænkelser af de grundlæggende rettigheder i EU;

7. understreger, at kun et klart, bekræftende, frivilligt givet og utvetydigt samtykke er gyldigt, og at tavshed, manglende verbal eller fysisk modstand eller fravær af et "nej" ikke kan fortolkes som samtykke, og at forudgående samtykke, tidligere seksuel adfærd eller ethvert tidligere eller nuværende forhold til en lovovertræder, herunder ægteskabelig eller anden partnerskabsstatus, ikke indebærer igangværende eller fremtidigt samtykke til nogen seksuelle handlinger; understreger, at samtykke kan trækkes tilbage på et hvilket som helst tidspunkt før eller under en seksuel handling; bemærker, at samtykke kan udtrykkes på en hvilken som helst måde, så længe det gives frivilligt som følge af personens frie vilje og vurderes i lyset af de omgivende omstændigheder i overensstemmelse med artikel 36 i Istanbulkonventionen;

8. understreger, at samtykke skal vurderes i lyset af de omgivende omstændigheder, idet det anerkendes, at samtykke ikke kan gives, når der er tale om vold, trussel, overraskelse, bedrag, magtmisbrug, herunder kontrol, tvang, en fysisk eller psykisk tilstand, såsom en tilstand af frygt, intimidering, bevidstløshed, frysning forårsaget af frygt eller traume, forgiftning, kemisk underkastelse, søvn, sygdom, legemsbeskadigelse, handicap eller i en ellers særlig sårbar situation eller alder; anerkender, at sådanne tilstande kan forhindre muligheden for at give frivilligt og informeret samtykke;

9. understreger betydningen af at anerkende traumereaktioner såsom tonisk immobilitet eller "fryserespons", en ufrivillig neurobiologisk reaktion på frygt eller trussel, der kan føre til midlertidig lammelse og immobilitet og tab af evnen til at tale, og behageresponsen ("fawn response"), som er en overlevelsesstrategi, der udvikler sig under tvang og indebærer at formilde gerningsmanden i et forsøg på at undgå eskalering eller skade; understreger, at sådanne traumereaktioner forekommer under voldtægt og seksuel vold og derfor skal afspejles i lovgivning og retspraksis for at sikre en traumeinformeret, overlevelsesorienteret tilgang og dermed juridisk anerkende, at fraværet af modstand ikke er ensbetydende med samtykke;

10. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at anvende en intersektionel og offercentreret tilgang til alle relevante politikker for at sikre adgang til domstolsprøvelse og opnå ligestilling mellem kønnene, idet det anerkendes, at kønsbaseret vold og forskelsbehandling, herunder seksuel vold såsom voldtægt, ofte forværres af andre faktorer for forskelsbehandling og kønsstereotyper, og at skæringspunktet mellem disse faktorer skaber mange og unikke former for forskelsbehandling, der kræver målrettede kontekstspecifikke foranstaltninger, herunder lovgivning, for at sikre lige beskyttelse af og støtte til alle ofre og overlevende;

11. fremhæver, at samtykkebaseret voldtægtslovgivning også skal gælde i digitale og virtuelle miljøer, hvor seksuelle handlinger uden samtykke som f.eks. simuleret voldtægt eller tvungne seksuelle handlinger kan finde sted; understreger, at sådanne handlinger kan have alvorlige psykologiske konsekvenser for ofre og derfor skal anerkendes juridisk og retsforfølges i overensstemmelse hermed;

12. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at ofre for og overlevende efter voldtægt har fuld adgang til øjeblikkelig, omfattende, sikker, fortrolig og specialiseret lægehjælp og -tjenester, så længe det er nødvendigt, såsom klinisk håndtering af voldtægt og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, herunder nødprævention, profylakse efter eksponering, behandling for seksuelt overførte infektioner og adgang til sikker og lovlig abort, suppleret med adgang til langvarig traumebehandling, psykologhjælp og psykosocial støtte og passende opfølgningstilbud til støtte og bedring; gentager den kritiske karakter af disse tilbud for overlevende og deres betydning for at garantere de bedste mulige helbredsmæssige resultater og hjælpe overlevende med at genvinde deres indtryk af kropslig autonomi;

13. opfordrer Kommissionen til at sikre, at medlemsstaterne overholder artikel 26 i direktiv (EU) 2024/1385 om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet hvad angår ydelse af specialiseret støtte til ofre for seksuel vold, som er tilpasset deres konkrete behov, gratis og med tilstrækkelig geografisk fordeling og kapacitet; fremhæver behovet for, at alle ofre for og overlevende efter seksuel vold har adgang til ressourcer såsom døgnåbne krisecentre, hvor de kan modtage lægehjælp, psykologhjælp og juridisk rådgivning uden krav om at have indgivet en formel anmeldelse; opfordrer endvidere medlemsstaterne til at sikre, at ofre og overlevende har adgang til juridisk bistand;

14. tilskynder til løbende udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne for at fremme harmonisering af behandlingsstandarder og sikre ensartet og uddannet kvalitetsstøtte til og kvalitetsbehandling af ofre for og overlevende efter seksuel vold i hele EU;

15. opfordrer kraftigt til, at der stilles offentlige tjenester til rådighed i alle faser af oprejsningsprocessen, navnlig med hensyn til ydelse af væsentlig psykologisk og juridisk støtte og bistand til jobsøgning; opfordrer medlemsstaterne til at overholde Istanbulkonventionen ved at træffe beskyttelses- og støtteforanstaltninger for ofre og overlevende med fokus på menneskerettigheder og personlig sikkerhed og dermed undgå sekundær viktimisering;

16. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at fagfolk, der sandsynligvis vil komme i kontakt med voldtægtsofre, herunder retshåndhævelsespersonale, retsmedicinsk personale,

domstolspersonale, dommere og anklagere, advokater, sundhedspersonale, ansatte i sociale tjenester, uddannelsespersonale og andet relevant personale og fagfolk i frontlinjen, modtager obligatorisk, regelmæssig, passende, effektiv og skræddersyet uddannelse; understreger, at denne uddannelse bør have til formål at forebygge sekundær viktimisering af de overlevende med henblik på at undgå og identificere skadelige kønsstereotyper, udrydde adfærd og holdninger, der giver offeret skylden, og behandle ofre på en traume-, køns-, børne- og handicapfølsom måde i overensstemmelse med artikel 36 i direktiv (EU) 2024/1385, og uden at det berører retsvæsenets uafhængighed og forskelle i opbygningen af retsvæsenet i EU; opfordrer Kommissionen til at udvide EU-støttede uddannelsesprogrammer, der er i overensstemmelse med bedste praksis inden for retsvæsenet, og opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at frontlinjetjenester har kapacitet og ressourcer til at reagere effektivt på ofres og overlevendes behov ved at sikre obligatorisk uddannelse til alle retsvæsenets aktører og retshåndhævelsespersonale, der kommer i kontakt med voldtægtsofre;

17. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at sundhedspersoner, herunder børnelæger, gynækologer, obstetrikere, jordemødre og personale, der yder psykologstøtte, får målrettet træning med henblik på at afdække og håndtere de fysiske, psykologiske og seksuelle konsekvenser af voldtægt for overlevende på en intersektionel måde;

18. opfordrer medlemsstaterne til at øge samarbejdet mellem retshåndhævende myndigheder, retslige myndigheder, civilsamfundet, lokalsamfundsbaserede organisationer, EIGE og andre relevante specialiserede aktører om udvikling af uddannelse, navnlig om skadelige kønsstereotyper, intersektionel forskelsbehandling og misforståelser, myter og stereotyper om voldtægt, som alle stadig hindrer gennemførelsen af lovgivning om samtykkebaseret voldtægt; fremhæver, at politifolk og dommere med øget kendskab og øgede færdigheder til at forstå og respektere alle overlevende efter seksuel vold bidrager til et lavere antal af manglende anmeldelse og minimerer reviktimisering, samtidig med at der skabes et sikrere miljø for overlevende; opfordrer endvidere medlemsstaterne til at sikre, at uddannelse af medlemmer af retsvæsenet og fagfolk inden for retsvæsenet og de retshåndhævende myndigheder følger internationale menneskerettighedsstandarder og retspraksis med hensyn til voldtægt;

19. opfordrer medlemsstaterne til at udarbejde og udstede, i samråd med civilsamfundsorganisationer og specialiserede tjenester for kvinder, specialiserede og kønssensitive retningslinjer for relevante myndigheder, herunder dommere, der er involveret i straffesager og, i relevant omfang, civile retssager vedrørende

voldtægtsforbrydelser; understreger, at disse retningslinjer skal indeholde instrukser om, hvordan ofre behandles på en traume- og kønssensitiv måde, og afdække og undgå kønsstereotyper og sikre, at ofre, herunder dem, der oplever intersektionel forskelsbehandling, respekteres og beskyttes mod sekundær viktimisering og reviktimisering; fremhæver endvidere, at retningslinjerne skal omfatte anvisninger til, hvordan ofre henvises til specialiserede støttetilbud, herunder lægehjælp, for at sikre, at de modtager passende behandling; opfordrer til, at retningslinjerne revideres og ajourføres regelmæssigt i samarbejde med civilsamfundsorganisationer og specialiserede tjenester for kvinder for at sikre deres effektivitet og sikre de bedst mulige resultater for ofrene samt sætte en stopper for de systemiske og strukturelle mangler, der fremmer en samfundsmæssig følelse af straffrihed for voldtægt og giver gerningsmændene til seksuel vold mulighed for at forblive ustraffede;

20. noterer sig, at lovreformer skal suppleres af uddannelsesmæssige foranstaltninger, der har til formål at fremme adfærdsændringer og øge forståelsen af vigtigheden af samtykke i seksuelle forhold; opfordrer Kommissionen til i 2026 at fremlægge EU-retningslinjer, der er tilgængelige på alle 24 EU-sprog, om kønssensitiv, intersektionel og omfattende samtykkebaseret seksual- og samlivsundervisning, som bør have til formål at udfordre kønsstereotyper, understrege den strukturelle karakter af ulighed mellem kønnene og dens tilstedeværelse i seksualitet og forhold, fremme ikkevoldelig adfærd og arbejde hen imod i sidste ende at udrydde kønsbaseret vold, herunder voldtægt, ulighed og forskelsbehandling; opfordrer endvidere Kommissionen til nøje at overvåge medlemsstaternes gennemførelse af disse retningslinjer og offentliggøre en vurdering heraf inden udgangen af den nuværende valgperiode; opfordrer derfor medlemsstaterne til at sikre medtagelsen af obligatorisk alderssvarende, omfattende seksual- og samlivsundervisning i de nationale læseplaner;

21. understreger den afgørende rolle, som offentlige oplysningskampagner og forebyggelsesprogrammer spiller med hensyn til at tackle voldtægtsmyter og fremme en samtykkekultur, navnlig blandt unge, eftersom den fortsatte mangel på seksualundervisning giver næring til misinformation og skadelige stereotyper; opfordrer Kommissionen til at gennemføre EU-dækkende offentlige oplysningskampagner for at oplyse folk om samtykke, samliv seksuel integritet og kropslig autonomi og for at modvirke myter om voldtægt; opfordrer endvidere Kommissionen til at udvikle kampagner, der bekæmper kønsfjendtligt indhold og fremmer propaganda online, som navnlig er rettet mod unge mænd, normaliserer seksuel vold og fastholder skadelige kønsstereotyper, der bidrager til det fremherskende komplekse sæt af overbevisninger og sociale normer, der tilskynder til mandlig seksuel aggression og støtter vold mod kvinder, hvilket skaber et miljø, hvor seksuel vold

normaliseres og retfærdiggøres gennem vedvarende uligheder mellem kønnene og skadelige holdninger til køn og seksualitet;

22. opfordrer Kommissionen til at sikre, at medlemsstaterne overholder artikel 35 i direktiv (EU) 2024/1385 om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet ved at vedtage og regelmæssigt gennemføre evidens- og samtykkebaserede uddannelsesinitiativer, oplysningskampagner og foranstaltninger, der har til formål at fremme adfærdsændringer og forståelse, hvor samtykke anerkendes som frivilligt givet, gensidigt og fuldt ud baseret på principperne om kropslig autonomi og seksuel integritet; opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge medlemsstaternes gennemførelse af dette direktiv, navnlig dets artikel 35;

23. opfordrer medlemsstaterne til at tilpasse deres lovgivning vedrørende forældelsesfrister for voldtægtsforbrydelser, eftersom manglende samtykke er det centrale element i disse lovovertrædelser, og mange ofre først er i stand til at genkende, nævne eller anmelde de faktiske omstændigheder efter et længere tidsrum, ofte på grund af traumer, frygt, socialt pres eller manglende kendskab til samtykkets dynamik; understreger derfor behovet for at forlænge forældelsesfristen for at sikre effektiv adgang til domstolsprøvelse i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder; minder om, at Parlamentet for nylig opfordrede medlemsstaterne til at sikre, at der ikke gælder nogen forældelsesfrist for de lovovertrædelser, der er omhandlet i artikel 3 og 9 i direktivet om seksuelt misbrug af børn; understreger, at for korte forældelsesfrister forhindrer ofre i at anlægge sag og undergraver deres beskyttelse; opfordrer medlemsstaterne til at tackle de grundlæggende årsager til manglende anmeldelser og sikre, at forældelsesfrister ikke forhindrer effektiv retsforfølgning af voldtægtsforbrydelser;

24. opfordrer medlemsstaterne til at sikre effektiv oprejsning, herunder kompensation, til alle ofre for kønsbaseret vold, herunder seksuel vold i overensstemmelse med national ret; minder om, at en sådan oprejsning bør være passende, straks, helhedsorienterede og stå i forhold til alvoren af den lidte skade og bør tage hensyn til risikoen for intersektionel forskelsbehandling;

25. anmoder om, at medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at sikre, at programmer for gerningsmænd er tilgængelige for dem, der henvises eller henvender sig selv, herunder uden for det strafferetlige system, og at der er øjeblikkelig adgang til støtte, idet deres rolle med hensyn til at forebygge fremtidig kønsbaseret vold, bryde tavsheden om voldtægt og udrydde det fremherskende kompleks af overbevisninger og sociale normer, der tilskynder til mandlig seksuel aggression og støtter vold mod kvinder, anerkendes, og der skabes et miljø, hvor seksuel vold normaliseres og begrundes

gennem vedvarende uligheder mellem kønnene og skadelige holdninger til køn og seksualitet i vores samfund;

26. støtter på det kraftigste civilsamfundet og ofre for voldtægt med at bryde tavsheden omkring voldtægt; anerkender, at pres fra civilsamfundet og ofre for voldtægt har været den primære drivkraft med hensyn til at presse på for lovændringer i medlemsstaterne; minder om vigtigheden af retten til at deltage i fredelige forsamlinger for at skabe samfundsmæssige ændringer og presse på for en samtykkebaseret voldtægtslovgivning;

27. anerkender den afgørende rolle, som ikkestatslige organisationer og specialiserede tjenester for kvinder, herunder støttecentre for kvinder, kvindeherberger, hjælpelinjer, krisecentre for voldtægtsofre, centre for henvisning i forbindelse med seksuel vold og primære forebyggelsestilbud, spiller med hensyn til at yde rådgivning og støtte til ofre; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at stille tilstrækkelig finansiering til rådighed til at sikre, at sådanne tilbud opretholdes og videreudvikles; kræver øget støtte til disse civilsamfundsorganisationer og kvinderettighedsforkæmpere gennem øget og øremærket økonomisk støtte i EU-budgettet;

28. understreger behovet for robuste og bæredygtige partnerskaber med græsrodsorganisationer og kvinderettighedsforkæmpere, navnlig i lande, hvor civilsamfundets råderum er truet, og det går stadigt mere tilbage for ligestilling mellem kønnene samt seksuelle og reproduktive rettigheder;

29. understreger vigtigheden af at styrke gennemførelse, håndhævelse og overvågning af lovgivning om seksuel vold og voldtægt og opfordrer til at udarbejde benchmarks og indikatorer i hele EU til vurdering af effektiviteten og indvirkningerne;

30. understreger EU's rolle med hensyn til at styrke samarbejdet med FN-agenturer såsom UN Women og De Forenede Nationers Befolkningsfond og internationale partnere, herunder Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, med hensyn til at fremme ligestilling mellem kønnene og bekæmpe seksuel og kønsbaseret vold inden for rammerne af FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling, Beijinghandlingsprogrammet og handlingsprogrammet fra den internationale konference om befolkning og udvikling;

31. tilskynder til fortsat dialog og samarbejde mellem EU's institutionerne, medlemsstaterne og civilsamfundet for at sikre, at seksuel vold ikke blot behandles som en individuel skadeshandling, men også som en manifestation af mere udbredt kønsulighed og strukturel forskelsbehandling;

32. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at etablerede systemer til dataindsamling om kønsbaseret vold omfatter indsamling, udvikling, produktion og formidling af statistik om voldtægt, herunder disaggregerede data om (men ikke begrænset til) køn, aldersgruppe (barn/voksen), offerets og gerningsmandens racemæssige og etniske oprindelse og relationen mellem offeret og gerningsmanden; anmoder om, at Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder og Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder støtter overvågningsprocessen og bidrager yderligere til dataindsamling om og forskning i alle former for kønsbaseret vold, herunder voldtægt;

33. pålægger sin formand at fremsende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.